

Månadsrapport september 2020 – Sensommarvindar och stigande elpriser i norr

Översänder september månads vindrapport som åter blev en vindrik månad. Med tre månader kvar av året bedöms 2020 bli ett rekordår avseende vindkraftproduktion. Månadens beräknade totalproduktion blev drygt 1,9 TWh. Vindindex för september blev 139 % och hittills i år blir index 122 %. Den genomsnittliga utnyttjandegraden för september uppgick till 32 % och produktionstiden till 80 %. Den dygnsvisa medeleffekten pendlade mellan 5 % och 44 % av installerad effekt.

Nu finns totalt installerat 9 966 MW i 4 313 anläggningar (> 50 kW). Den kraftiga utbyggnaden fortsätter men på grund av de relativt låga elpriserna läggs nu många projekt i vänteläge.

Ett antal enerconverk är nu åter kontaktbara men fortfarande saknas ett flertal. **Vi påminner enerconägare om att vi behöver ett förnyat medgivande att vi får ta del av verkens produktionsdata.**

Otillgängligheten för september var genomsnittligt 3,8 %, samma som förra månadens.

Elkraftpriset marginalprissätts alltmer, dvs priset motsvarar kostnaden för den sist producerade kilowattimmen. Det innebär att vind- och solkraft alltid får företräde i systemet före kärnkraft och vattenkraft. Vid elbrist ökar importen och när denna begränsas måste eventuellt kondenskraftverk och gasturbiner startas upp med kraftigt höjd driftkostnad som följd. Vid överskottskapacitet tenderar priset endast täcka den rörliga produktionskostnaden och kan därmed till och med bli negativ. En ny parameter som alltmer påverkar priset är transportkapaciteten av elkraft från norr till söder. När denna inte räcker till uppkommer stora prisskillnader när el i norr låses inne samtidigt som ett underskott byggs upp i söder. Ansvarig för detta är Svenska Kraftnät.

Konjunkturen i Europa och världen hackar och pandemin är långt ifrån över. Vattenmagasinen har fyllts på till rekordnivåer, speciellt de norska, vilket bäddar för relativt låga elpriser. Fortsatta problem att föra över elkraften från norr till söder ger dock stora prisskillnader. För september har framför allt norsk vattenkraft blivit inlåst medan de svenska elpriserna jämnats ut på grund av kallare väder i norr. Priset för utsläppsrätterna ligger relativt stabilt på 25-30 Euro/ton (ungefär lika många ören per kWh el) men priset för elcertifikaten som kraftigt sjönk i våras har nu i stort sett kollapsat. I september låg priset på knappt 2 öre/kWh. En av anledningarna är den snabba utbyggnaden av framför allt vindkraft som gett ett överutbud av certifikat. Allt pekar således mot fortsatt låga elpriser framför allt i norra Sverige. Systempriset har studsat upp ytterligare något och ligger nu på ca 50 % av motsvarande pris september 2019.

Prisomr	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
sept	352	365	365	372	391	522	379	399	320	321	320	357
okt	401	393	393	407	455	501	413	448	397	396	397	395
nov	449	440	440	446	451	487	445	455	451	450	452	440

Prisomr	SYST	SE1	SE2	SE3	SE4	FI	DK1	DK2	Oslo	Kr.sand	Bergen	Molde
dec	385	368	368	378	385	403	357	371	399	397	399	373
jan	254	245	245	250	278	286	263	289	260	260	260	248
feb	138	152	152	195	196	258	186	199	132	131	132	145
mars	97	97	97	150	173	221	197	217	87	87	87	97
april	57	56	56	98	150	216	158	189	51	51	51	51
maj	89	101	101	135	149	207	171	202	76	76	76	92
juni	33	103	103	250	254	296	276	313	15	15	15	33
juli	24	88	88	93	237	210	255	268	15	15	15	26
aug	91	180	181	347	417	418	365	422	38	40	35	66
Sept 2020	164	313	313	348	371	394	401	411	99	99	98	104

Totalt är nu 976 verk anslutna till den automatiska avläsningen, ca 50 rapporterar manuellt och ca 3300 rapporterar inte till Vindstat.

Det finns fortfarande ganska många verk där kommunikationen inte fungerar. Vi ber Er som är anslutna till det automatiska avfrågningsystemet att kontinuerligt kontrollera att kommunikationen med verken upprätthålls.

Om kommunikationssystemet av någon anledning inte fungerar runt ett månadsskifte, det vill säga verket är gråmarkerat på hemsidan www.vindstat.nu, kan det inträffa att vi inte får med verket i fråga i månadsrapporten. När kommunikationen åter fungerar fördelas den ackumulerade produktionen ut på de saknade dygnen. Dessa ”beräknade” värden införs sedan i statistiken.

Tyvärr har Vestas inte tillmötesgått vårt önskemål att deras nya kommunikationssystem borde anpassas så att det kan kommunicera med Vindstat. Därför kommer vi inte att kunna automatiskt få data från verk där Vestas system VOE är installerat.

Likaså har kommunikationsproblem med Enercons Scada system uppstått med anledning av Tysklands nya datalagar. Vi har hittat en lösning på detta men behöver vindkraftägarnas förnyade tillstånd att inhämta data. Vi hoppas att vindkraftägarna av Enercon-verk skickar in detta till oss.

Månadsrapporter och tidigare årsrapporter finns också på www.vindstat.com och som vanligt på www.vindstat.nu.

Vindkraftprognoser för de närmaste dygnen visas på www.vindstat.com.

Med vänliga hälsningar

Nils-Erik Carlstedt
Vindstat AB